

РОЗДІЛ 7. СТАНОВЛЕННЯ, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ І ОСВІТИ

Діщенко Д. В., Федорцов Д. В.

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Анотація. У сучасному олімпійському русі спортивна, освітня і виховна сторони найтіснішим чином переплелися з історичними процесами, соціально-філософськими, політичними і економічними реаліями. Це зробило Олімпійські ігри, олімпійський спорт і олімпійський рух універсальним явищем, прикладом співпраці і зближення інтересів країн в ім'я гармонійного розвитку людини, зміцнення миру, взаєморозуміння і взаємоповаги між державами і народами, ефективним засобом реалізації політики мультикультуралізму.

Вступ. Одночасно це явище стало наочною ареною демонстрації протиріч і складнощів сучасного світу, ідеологічної та політичної боротьби, пошуку мирних шляхів вирішення конфліктів, співіснування великих і малих країн і народів. Погляди П'єра де Кубертена, для якого цінність спорту та Олімпійських ігор полягала в різнобічному і гармонійний розвиток людини в дусі гуманізму, що не реалізувалися в повній мірі і частково втратили свою актуальність в сучасних умовах після комерціалізації та професіоналізації спорту. В різні періоди після відродження Олімпійських ігор різні історичні та соціокультурні умови або сприяли, або перешкоджали поширенню олімпійського освіти.[1]

Мета. За мету дослідження було поставлено розгляд проблеми розвитку олімпійського руху і освіти в ретроспективі різних історичних періодів.

Результати. Крім зовнішніх чинників, що впливають на ставлення населення до олімпійської освіти, сам спорт таїть в собі перешкоди до формування тих ідеалів і цінностей, які пропагує сучасна система олімпійської освіти. Так, особливості конкурентної діяльності в спорті, суб'єктивності оцінки виступів спортсменів в деяких видах спорту, орієнтація на успіх, соціальну оцінку, фінансові нагороди і матеріальні блага дозволяють використовувати для перемоги над суперником будь формально заборонені засоби, нехтувати принципами гуманізму, що може призводити до прояву спортсменами якостей, суперечать духу олімпізму.[5,6]

Історично сформована концепція олімпійської освіти, характерна для більшості країн, відстає від вимог сучасності, відрізняється слабким соціокультурним змістом, обмеженою критичністю і прихильністю до емоційної риторики [2].

Необхідно враховувати, що олімпійський рух і Олімпійські ігри не потребують штучної ідеалізації. Їх цінність в багатій історії, яскравій сучасності, різноманітті і популярності, складнощах і протиріччях, численних взаємозв'язках з навколишнім середовищем. А ідеалізація олімпійського спорту та Олімпійських ігор, видатних атлетів і їх ролі в освітньому і виховному процесах є прямим шляхом до знецінення системи олімпійської освіти, скептицизму щодо його можливостей і значення. Олімпійська освіта повинна включати вивчення Олімпійських ігор та олімпійського руху як сукупності явищ і процесів історичного, соціально-економічного, політичного, освітнього, виховного і чисто спортивного характеру в їх органічному взаємозв'язку з урахуванням досягнень і проблем, позитивних і негативних сторін, ризиків і перспектив розвитку. Зміст олімпійської освіти має будуватися в суворій відповідності з віком, рівнем освіченості та ерудиції тих, хто займається [3].

Інтерес не тільки любителів спорту, а й широких верств світової громадськості, особливо молоді, викликає безліч проблем олімпійського спорту, що вимагають критичного аналізу, пошуку їх витоків і шляхів розв'язання. А таких проблем безліч: політизація і комерціалізація олімпійського спорту і Олімпійських ігор, різні форми порушення принципу «Чесної гри», корупційні прояви, політичні маніпуляції, гендерні складності, гігантоманія при проведенні Олімпійських ігор, охорона навколишнього середовища, здоров'я спортсменів, їх права та життєві перспективи, діяльність ЗМІ, свавілля тренерів і функціонерів, проблема допінгу і діяльності Всесвітнього антидопінгового агентства тощо.

Наївно думати, що розширення змісту олімпійської освіти в цих напрямках здатне негативно позначитися на іміджі і популярності олімпійського руху. Навпаки, односторонній, необ'єктивний і стереотипний підхід, орієнтований на ідеалізацію Олімпійських ігор та олімпійського спорту, може призвести не тільки до дискредитації олімпійської освіти, а й негативно вплинути на розвиток олімпійського руху. Такий підхід може забезпечувати використання потенціалу олімпійського руху для різнобічного вирішення завдань гуманітарної освіти та гуманістичного виховання людей.[4]

Висновки. Таким чином, розвиток сучасного стану та потенціал використання олімпійського спорту в системі гуманітарної освіти і гуманістичного виховання вимагає радикального розширення як самого поняття «олімпійська освіта», так і тієї предметної області, на якій вона здійснюється.

Система олімпійської освіти повинна охоплювати все різноманіття і глибину олімпійського руху з його багатою історією та сучасністю, досягненнями, проблемами,

суперечностями, складними зв'язками з різними галузями життя світового співтовариства як важливої складової частини гуманітарного виховання.

Список використаної літератури

1. Анікєєв Д. М. Рухова активність у способі життя студентської молоді : автореф. дис. канд. наук з фіз. вих. і спорту: спец. 24.00.02 - Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення /Д. М. Анікєєв. - К., 2012. - 20 с.
2. Круцевич Т. Сучасні тенденції щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах / Т. Круцевич, Н. Пангелова // Спортивний вісник Придніпров'я. - 2016. - № 3. - С. 109-114.
3. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. - К. : Олімпійська література, 2010. - 248 с.
4. Москаленко Н. Технологія формування ціннісного ставлення у студентів до самостійних занять фізичною культурою / Москаленко Н., Корж Н. // Спортивний вісник Придніпров'я. - 2016. - № 1. - С.201-206.
5. Фізична рекреація : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / Є.Н. Приступа, О.М. Жданова, М.М. Линець[та ін.] ; за наук. ред. Є.Приступи. – Дрогобич : Коло, 2010. – 448 с.
6. Футурний С.М. Теоретико-методичні основи інноваційних технологій формування здорового способу життя студентів в процесі фізичного виховання: автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / Сергій Михайлович Футурний; НУФВСУ. – Київ, 2015. – 45 с.